

Nowy

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Wtorek, dnia 18 kwietnia 1916 r.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12
mrk., półrocznie 6 mrk., miesięcznie 1
mrk. Za odosłanie do domu 40 f. mies.

Redakcja i administracja
Zachodnia 37.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 1 mrk.
za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 1 mrk.
nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia zwy-
czajne 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wyraz.

„Z nami, lub przeciw nam!”

I. Szwajcaria.

Wojna, która się toczy obecnie, atacza coraz szersze koliska.

Ogarnęła już prawie całą Europę, ogarnęła część Azji i Afryki, ogarnęła morza i oceany, a nawet przestworza powietrzne.

Lecz duch wojny zazdrośnym okiem spogląda na rozrzucone na brzegach kontynentu europejskiego państwa i pragnie je wciągnąć w zawrotny wir szalonego tanu śmierci.

To też położenie tych nielicznych państw, którym udało się uchronić swych synów od śmiertelnej walki, staje się coraz cięższe.

Państwa wojujące zaczynają wyczerpywać swój zapas materialny i moralny, umysły dyplomatów snują wciąż nowe plany, nowe kombinacje polityczne, zawiązujące o pozostałe na uboczu państwa.

I wtedy rzucają pod ich adres: Z nami, lub przeciwko nam!

Lecz czynią to wezwaniem w sposób ściśle dyplomatyczny. Wezwanie stawia dwie drogi do wyboru, ale de facto jest tylko rozkazem: Z nami! Gdyż w tym celu państwa wojujące pajączą, ale zarazem stalową nicią owijają państwa neutralne, iżby potem przyciągnąć giętkim ruchem i rozkazać: Z nami, lub przeciw nam!

Lecz wtedy... pozostanie tylko pierwsza alternatywa...

To też obecna praca dyplomaty, — to beznadziejne borykanie się o wciągnięcie nowych partnerów. Gorączkowa agitacja wre. „Neutralnych” państwa wojujące chcą pozyskać za wszelką cenę, coûte que coûte...

Spojrzymy więc na te państwa, na tych dzisiejszych „neutralnych” a może jutrzejszych wojujących.

Możemy wyróżnić w pośród nich dwie grupy państw: państwa północne: Holandia, Danja, Szwecja i Norwegia oraz państwa bałkańskie: Rumunia i Grecja. Hiszpanję i Szwajcarię należy traktować zupełnie oddzielnie, gdyż, jak ujrzymy dalej, państwa północne oraz państwa bałkańskie tworzą oddzielne jednostki polityczne, połączone wspólnymi interesami. Interesy Szwajcarii, z drugiej zaś strony Hiszpanii przedstawiają się w sposób zupełnie inny. Przyjrzyjmy się naprzód Szwajcarii.

Szwajcaria jest państwem tradycyjnie neutralnym. Położenie jej jest wygodne dla państw ościennych, gdyż tworzy ona rodzaj „etat ponton” między trzema mocarstwami. Szwajcaria nie posiada kolonii, o któreby miała walczyć, terytorjum jej jest zupełnie wystarczające dla potrzeb ludności, stan ekonomiczny, dzięki położeniu, jako i zaletom mieszkańców, był stale prosperujący, słowem, widzimy, że o wstąpieniu Szwajcarii w szranki bojowe mowy być nie może, gdyż przy najpomyślniejszym dla niej wyniku wojny, więcejby straciła, niżliby zyskała. Pozostaje jeszcze kwestia,

już nie wystąpienia czynnego, lecz biernego złamania neutralności.

W tej kwestji nie można się już tak kategorycznie wyrazić, jak w poprzedniej. Jednakże, opierając się na dziejach Szwajcarii, można przypuszczać, iż nie pozwoli ona np. na przemarsz wojsk, którejkolwiek ze stron wojujących.

Rozgrywający się obecnie dramat dziejowy przyniósł nam wiele niespodzianek, a główną z nich, było to poznanie nagiej, bez ozdób duszy i charakteru narodowego.

Stare przysłowie talmudyczne mówi, iż człowieka można poznać przy winie przy grze i w gniewie.

Rzeczywiście, w gniewie wychodzą na jaw pierwiastki, które zdołały w czasie pokoju być ukryte pod zrzeczną maską.

Lecz wojna ruchem brutalnym zrywa tę maskę...

Doniesienia pism podają nam wiadomości o różnych dziejach, a po tym nagle przerywają je...

Lecz kwestja poruszana nie zamiera, ani znika; rozwija się nadal, tylko, że my o niej nie wiemy.

Mam tu na myśli kryzys szwajcarski, który miał miejsce zaledwie 6 tygodni temu. Urzeliśmy wtedy po przez uchyloną kotarę dwa stronictwa omal, że wrogie sobie, jedno, stojące za sprawą koalicji, inne za mocarstwami centralnymi.

„Proces pułkownika” został zakończony, wyrok zapadł. Lecz czy Szwajcaria jest już spokojną?

Wątpimy.

Antagonizm, który stale istniał między Francją a Niemcami, ciągle żąda odwetu ze strony Francji udzielała się i zachodniej części Szwajcarii.

Naocznie byliśmy świadkiem w r. 1913 w Genewie nieprzychylnego stosunku do Niemców, a wystawmy sobie, jak podzielała o na zachodnią Szwajcarię obecne zmaganie się francuzów z Niemcami.

Odpowiedzią na to służyć nam stała wetna załsca w Lozannie.

Wschodnia Szwajcaria, która na ogół nie różniła się od Niemiec, pozostała nadal po stronie Niemiec.

Widzimy więc wyraźnie szwajcarski rozłam idejowy.

Lecz mimo swych idei, naród szwajcarski jest nader praktyczny i egoistyczny.

Umiął on pięknie walczyć o swą wolność i swobodę, umiał ją zdobyć, lecz do cudzych spraw nie lubił się mieszać.

A o ile, walczył, to nie z bronią w rękę, lecz artykułami dziennikarskimi...

W różnych wojnach wolnościowych, które przeszły przez scenę europejską i zmioły resztki przestarzałego despotyzmu, w wojnach tych przyjmowali udział członkowie narodów nawet nie zainteresowanych, walczyli oni w imię wielkich haseł.

Lecz najrzadziej w tych legjonach cudzoziemskich spotykaliśmy szwajcarów, którzy woleli czuwać nad własnym losem.

Wolni ludzie szli często jako płatni najmicy do wojsk cudzoziemskich i walczyli dla zółdu.

Pieniądz był podstawą ich działalności. Z tego też powodu Szwajcaria mogła dojść do obecnego dobrobytu.

Zarysowała się już wyraźna granica między słowem, a czynem.

Pisma piorunują. Kolumnowe artykuły chwala jednych, a szkalują innych, a Bundesrat o tego rodzaju objawach przemilcza bo wie, iż nie są one niebezpieczne. Szwajcaria boi się o własną skórę.

Widzimy więc, iż można stanowczo przewidywać, że Szwajcaria do końca wojny pozostanie na swym neutralnym stanowisku — przez co po wojnie zasłuży na godło „najneutralniejszego” państwa w Europie. Bo jak ujrzymy w następnych artykułach neutralność innych „neutralnych” nie przedstawia się tak pewnie i tak obiecująco.

Z. L.

Z przeszłości Suchomlinowa.

Niestychany upadek tak wybitnej osobistości, jak Suchomlinow, daje pismom niemieckim wiele materiału do wspomnień o przeszłości tego meża stanu.

Był on ostoją panslawistów. Przez 5 lat przygotowywał Rosję do wojny. W czasie wojny rosyjsko japońskiej był komendantem okręgu kijowskiego. W r. 1908 został mianowany szefem sztabu generalnego, a po upływie półtora roku — ministrem wojny. On to miał wygłosić w lipcu 1914 r.:

Rosja jest gotowa, teraz kolej na Francję.

On to podpisywał korespondentem francuskim przed wojną:

„W r. 1916 Rosja będzie miała 17 milionów wojska i nikt jej nie da rady, a wtedy biada Niemcom i Austrii”.

Po klęskach Rosji pod Tarnowem i odebraniu Lwowa przez Austrię, Suchomlinow musiał ustąpić, a senator Posnikow zajął się śledstwem co do jego działalności. Suchomlinow oskarżony jest o branie łapówek, oczywiście milionowych. Mówią o 400 milionach.

Przed 6 laty, gdy Suchomlinow był jeszcze głównym komendantem Kijowa, zakochał się on w żonie miljonera kijowskiego, Butowicza. Doznawszy wzajemności, zaczął przesłać męża kochanki, którego chciał zamknąć w domu obłąkanych. Butowicz zdążył uciec z jednym dzieckiem do Francji, na Riwierę. Konsystorz prawosławny, pomimo protestu męża, udzielił rozvodu Butowiczowej, która została Suchomlinowa, po rozwiedzeniu się Suchomlinowa z pierwszą żoną.

Ten skandal niesłychany nie zaszkodził wcale Suchomlinowowi w karierze. Obecnie p. eks-ministrowa wojny zasiadła także na jawie oskarżonych, jako pośredniczka w braniu łapówek.

Kronika

Marki i ruble.

Pierwszy dzień po wprowadzeniu urzędowej zmiany kursu marek, obliczanych obecnie w stosunku 100 rb.—175 mr., zaznaczył się przede wszystkim pojawieniem się na rynku znaczniejszej ilości waluty rosyjskiej zarówno w banknotach, jak i w srebrnym bilonie.

Można to sobie objaśnić w ten sposób, że od dłuższego czasu ruble były przedmiotem silnej podaży w kantorach bankierskich, z powodu znacznej różnicy między urzędowym a giełdowym kursem marek. Z tego powodu mnóstwo osób nabywało u bankierów marki, po kursie giełdowym, płacąc następnie swe zobowiązania w markach po kursie urzędowym, na czym zarabiano około 10 kop. na marce.

Obecnie po obniżeniu kursu urzędowego spekulacja ta w zwykłych stosunkach jest udaremniiona, gdyż jeżeli doliczyć do kursu giełdowego kurtaż, pobierany przez bankierów za zmianę, klient nie na tem nie zyska. Jedynie przy większych tranzakcjach pieniężnych spekulanci coś mogą zyskać na różnicy kursów. Można zatem spodziewać się, że i nadal w obrotach pojawi się znaczniejsza ilość waluty rosyjskiej.

Z Polskich Kursów Pedagogicznych Wydziału Szkolnego.

Czytelnia i biblioteka Kursów otwarta jest w ciągu ferji codziennie, prócz świąt uroczystych, od 4 do 6-ej po poł.

O tej też porze przyjmowane są zapisy na II-ą wycieczkę do Gązowni.

Biblioteka Centralna

Zebrań w sprawie Biblioteki odbędzie się dzisiaj o godzinie 8 i pół w lokalu Muzeum (Piotrkowska 91). Na porządku dziennym: regulamin, kwestja lokalu i wybory.

Koło Pomocy dla Legionów

Polskich.

— Władze miejscowe zezwoliły na otwarcie w Łodzi „Koła Pomocy dla Legionistów Polskich i ich rodzin”.

Instytucja ta wzorowana jest na kole, istniejącem już w Warszawie. W zakres atrybucji stowarzyszenia wchodzi następujące czynności w myśl § 5 ustawy:

a) przygotowanie i wysyłanie na front ciepłej odzieży, bielizny, obuwia i produktów spożywczych

b) organizowanie celam zasilenia swych funduszków, widowisk koncertów, odczytów, zabaw i kwest publicznych,

c) udzielanie zapomóg rodzinom legionistów. Siedziba stowarzyszenia mieści się przy ulicy Mikołajewskiej nr. 34.

W niedzielę nastąpiło otwarcie Koła.

Zapomogi dla rezerwistów.

— Przy ostatniej wypłacie zapomóg rezerwistki otrzymały także kartki, których tekst wypełnia mają właściciele domów, gdzie zamieszkuje rezerwistki. Mają oni posiadać istotną liczbę osób rodzin : ze ścisłości in-

formacji są osobiście odpowiedzialni.

Kartki rzeczono mają być zwrócone przez rezerwistki podczas następczej wypłaty, która bez tego nie będzie uskuteczniłą.

Podczas miesięcy letnich ogólna suma zapomóg została zmniejszona o 80,000 rub. W tym stosunku i redukcja poszczególnych zapomóg będzie przeprowadzona, licząc już od następnej wypłaty.

Ze „Schroniska dla nauczycielek“.

— Zarząd „Schroniska“ wznowił od 1-go stycznia r. b. zbieranie składek członkowskich.

„Schronisko“ nie przerywało swojej działalności, udzielając zapomóg i utrzymując kilka stypendystek. Ponieważ z powodu wojny wiele osób, popierających „Schronisko“, wyjechało a kandydatki do zapomóg ciągle przybywają, Zarząd zwraca się z gorącą prośbą do publiczności o zapisywanie się na członków czynnych lub honorowych.

Bliszych informacji o „Schronisku“ udziela przetożona szkoła handlowa p. Waszczyńska (Zielona 15) codziennie od 2 — 3 i przetożona pensja p. Rothertowa (Spacerowa 29) od 1-go maja codziennie od 9—12.

Z Komitetu Rozdziału Chleba i M. Z powodu przypadających świąt Wielkiejnocy, centrala Komitetu i biura uczestkowe będą nieczynne w ciągu czterech dni, t. j. 21, 22, 23 i 24 kwietnia. Kartki na chleb i cukier za okres 24 ty będą w uczestkach wydawane w ciągu 17, 18, 19 i 20 kwietnia przed świętami, jako też dodatkowo w ciągu 25 i 26 (wtorku i srody poświątecznych) kwietnia. Obowiązek wydawania legitymacji i czynienia poprawek na nich o zwiększeniu, lub zmniejszeniu się osób w rodzinie leży tylko na uczestkach, w wydziale od chwili obecnej nie będą czynione wcale poprawki o zmianach w ilości osób.

W razie zwiększenia lub zmniejszenia ilości osób w rodzinie, winny w miarę możliwości zgłaszać się osoby nowoprzybyłe osobiście do biura danego uczestka z paszportem. Uczestki winny w paszportach sprawdzać meldunek i w razie wątpliwości nie powiększać ilości osób, nie sprawiając przetożno na miejscu fałszywej ilości osób w rodzinie.

Schronisko dla dzieci robotników.

Grono obywateli ziemskich z okolic Łodzi ofiarowało „schronisko“ w swoich dobrach jeszcze dla 400 biednych dzieci robotników. Na kolonjach tych dzieci otrzymają bezpłatnie utrzymanie, odzież i opiekę nauczycielską.

Prócz tego wspomniane grono ofiarowało pewną sumę pieniężną na koszt podróży dla dzieci. Wyborem dzieci najbardziej potrzebujących zajmują się ks. pr. Tymieniecki wspólnie z zarządem „Giełdy Robotniczej.“ (y)

Ze Stow. „Wiedza“.

Na kursa przy Stow. „Wiedza“ obecnie uczęszcza 170 osób; uniwersytet powszechny ma około 100 słuchaczy. Ferje letnie rozpoczyna się w dn. 1 czerwca.

Z Wydziału Zdrowotności.

— Począwszy od dnia wczorajszego interesanci, zwracający się do Wydziału Zdrowotności Publicznej w Magistracie, muszą się meldować w oddzielnej poczekalni i tam oczekiwać załatwienia swej kolei.

Wstęp do biur Wydziału został wzbroniony.

Ziemiaki kujawskie dla Łodzi i Warszawy. Naczelnik powiatu włocławskiego zwrócił się w drodze urzędowej do właścicieli rolnych z pow. włocławskiego i nieśwawskiego z uwagą, że dostarczanie ziemniaków z tych powiatów dla Warszawy i Łodzi nie jest dokonywane w ilości wymaganej.

Ponieważ — brzmi odezwa — zaopatrzenie wielkich miast na święta wielkanocne musi być bezwarunkowo zapewnione, muszą przeto wszystkie majątki dostawić natychmiast 20 proc. swoich ziemniaków. Patrole wojskowe będą kontrolowały dostawę; ich rozkazów trzeba się bezwarunkowo słuchać, w przeciwnym razie ziemniaki będą zabrane bez odszkodowania.

Ze względu na utrudnioną dostawę w czasie obecnych robót polnych zezwolili p. szef zarządu w Warszawie, że dla ziemniaków, które będą dostarczane w czasie od 10 kwietnia do 20 maja, cena wyniesie 2 m. 50 f. za centnar, z dostawą do najbliższej stacji kolejowej. Zarząd zastrzega sobie, że po 10 maja cenę znów zniży.

Zgniłe kartofle

Zeusad nadchodzą skargi na wielką ilość gnijących kartofli. Niektórzy chłopcy po otwarciu kopców znaleźli do 80 proc. kartofli zgnitych, podczas gdy normalnie procent zgnitych kartofli nie powinien przewyższać 2—3 od stu.

Wobec ceuności ziemniaków, należałoby dbać o to, by tak wielka ilość zepsutych nie była wyrzucana na śmietnik, jak to powszechnie dotychczas praktykowano. Zważywszy, iż kartofel zawiera do 14 proc. krochmalu, który zostaje nieuszkodzonym przy gniciu, możnaby używać kartofle zgniłe do fabrykowania tego ważnego artykułu. Wreszcie dałaby się one zastosować jako pasza dla bydła i dla różnych celów technicznych. (y)

Cukier „neutralny“.

Wczoraj dokonano spisu zapasów cukru zagranicznego z krajów neutralnych, jaki znajduje się na składach u miejscowych kupców-hurtowników.

W dniu dzisiejszym o godz. 4 po poł. w prezydjum policji odbędzie się posiedzenie z udziałem hurtowników, poświęcone sprawie unormowania sprzedaży detalicznej cukru „neutralnego“.

Cenę detaliczną na ten cukier władze ustanowiły w następującej normie. Za funt faryny nie wyżej 90 fenigów, oraz za funt kostkowego nie wyżej 1 marki. Te sklepy, które będą posiadać w sprzedaży detalicznej cukier zagraniczny, pozbawione zostaną prawa sprzedaży kartkowego cukru krajowego.

Cukierki zamiast cukru.

Wielu drobnych wyrabiaczy cukierków zaprowadziło nowy proceder handlowy, a mianowicie: Cukier przerabiają za pomocą tanih środków barwiących w karmel, który puszczają w handel pod mianem cukierków.

Cukierki te następnie domokrażcy sprzedają uboższej ludności na użytek słodzenia herbaty lub kawy jako dodatek do obecnej normy cukru kartkowego. Cukierki te, których wyrób kosztuje dwadzieścia kilka kopiejek, sprzedawane są na sztuki, przyczem spekulanci otrzymują za funt od 60 do 80 kopiejek.

Z taniej kuchni w „Źródłiskach“. W ciągu trzech ostatnich miesięcy w taniej kuchni w „Źródłiskach“, zorganizowanej przez Stow. techników, wydano ogółem 208,216 obiadów, z czego na styczeń przypada 69,811 (z tych 3,016 bezpłatnych), w lutym 67,771 (4,503 bezpl.) i w marcu 71,738 (bezpł. 4,856).

Pociąg D.

Generalna wojskowa Dyrekcja pociągów podaje do wiadomości ogólnej, iż oddany został dla użytku publicznego pociąg D. 24 (dotychczas tylko dla wojskowych). Pociąg ten wyjeżdża z Warszawy o godz. 5 26 po poł. i udaje się na Skierniewice, Łowicz, Kutno, Włocławek—do Aleksandrowa. Zaznacza się, iż osobom, jadącym tym pociągiem zapewnione jest szybkie załatwienie kontroli celnej i innych formalności, a przytem pozwolone jest korzystanie z pociągu D. 24 na dalszą drogę zagranicę. (y)

Obcasy skórzane.

Wojna uczy nas wielu rzeczy i tylko dzięki temu, złamane i wykołajone życie nasze upływa nam jakoś znosnie.

Oto mamy do zanotowania fakt następujący: ukazały się w sprzedaży nowowynalezione obcasy skórzane do obuwi tak damskiego jak i męskiego, które każdy potrafi sobie łatwo założyć lub odjąć.

W dobie braku dostatecznej ilości gumy i niebywale jej drożyzny, obcasy skórzane będą prawdziwym dobrodziejstwem, tembardziej, że mają przewyższąć trwałością obcasy gumowe.

Ruda—Tuszyn—Rzgów.

Z dniem dzisiejszym rozpoczyna się ruch pasażerski na linii podjazdowej Ruda—Tuszyn—Rzgów. (y)

Ze związków i stowarzyszeń.

× **Ze Stow. rysowników i drukarzy na tkaninach.**

Unegdaj odbyło się ogólne doroczne zebranie członków Stowarzyszenia. Ze sprawozdania za okres dwuletniej działalności widać, iż Stow. liczy obecnie 60 członków, w tem obecnych w Łodzi 40. Na oddział pabjanicki przypada 20 proc. członków. W okresie wojny Stow. ograniczało swą działalność do niesienia pomocy materialnej członkom Stowarzyszenia. We wrześniu roku 1914 założono kooperatywę spożywczą.

Do Komisji Żywnościowej powołano p.p.: Adamskiego, Marszyckiego, Ławickiego, Greliszko i Różyckiego. Kooperatywa za okres swej działalności dokonała obrotu na sumę 5,398 rb. 38 kop., ponieważ towary sprzedawano po cenie kosztu, przeto oprócz kosztów inwentarza, czysty zysk wyniósł 97 kopiejek.

Podług sprawozdania Komisji Rewizyjnej, stan kasy przedstawia się następująco: W II Tow. poz.-oszczędnościowym 1,126 rb. 48 kop., zaś u kasjera 315 rb. 58 kop. Na kooperatywę i zapomogi wydano 830 rubli.

Członkom oddziału pabjanickiego wyasygnowano 60 rb. na założenie kooperatywy. Zarząd kooperatywy pabjanickiej stanowią p.p.: Jan Demrych, Franciszek Pietrzak i Józef Urbański. Wszyscy członkowie Stow. pracują, pobierając 30 proc. dawniejszej płacy. Wyjątek stanowi fabryka Karola Steinerta, która swym pracownikom (5 rytownikom i drukarzom, oraz 100 majstrom), już od roku blisko nie płaci żadnej pensji, ani zapomogi.

Do nowego Zarządu wybrano: Prezes p. Marcell Sprusiak, zastępca prezesa Hipolit Tomaszewski, skarbnik Adam Ławicki, zastępca skarbnika Aleksander Joskowiec, sekretarz Antoni Adamski, wice-sekretarz Satornin Łapiński, członkowie Zarządu: Stanisław Morawiec, Wacław Obuchowski i Albert Cylke; Komisja Rewizyjna pp.: Feliks Fabjanczyk, Zygmunt Głowacki i Leon Millerowicz.

× **Z kooperatywy „Ognisko“.**

Zarząd ukonstytuował się następująco: przewodniczący Józef Gułowski, skarbnik Ignacy Aniołczyk, sekretarz Aleksy Rzewski, członkowie: Stanisław Wojtaszek i Teofil Pol. Stowarzyszenie liczy obecnie 200 członków i rozwija się nadzwyczaj pomyślnie. Kooperatywa zamierza wkrótce otworzyć herbaciarnię robotniczą.

Dotychczasowy kierownik kooperatywy, p. Leon Różycki zrzekł się z powodu wyjazdu stanowiska.

Zarząd postanowił zwrócić się do członków kooperatywy o rychłe uregulowanie zaległych udziałów członkowskich, których suma wynosi około 300 rubli. (o)

Z prowincji

Δ **Z Kaliskiego.**

W Błaszach otwarto kuchnię, która wydaje dziennie przeszło 100 bezpłatnych obiadów.

Przedstawienia teatralne, urządzone w Błaszach i w sąsiedniej wsi Chabirów dały czystego dochodu 4000 rubli. Pieniądze te przekazane zostały kalickiemu Kom. Pomocy Biednym.

We wsi Wojków powstał Komitet niesienia pomocy żonom łódzkich robotników, zamieszkałych w okolicach wsi Wojkowa, Wrzącej, Jasiennej i Gruszczy.

Według najnowszych danych, miasteczko Błaszki liczy 3000 mieszkańców.

Właściciele ziemscy okolic Błaszki i Warty płacą z każdej morgi po 1 rb. na rzecz Komitetu Niesienia Pomocy Biednym. Siedziba Komitetu znajduje się w Kaliszu, oddziały istnieją w Błaszach i w majątku Chabirów. Komitet składa się z obywateli ziemskich; na czele stoją pp. Walewski z Jenczowa, Krzyżanowski z Grabowa i Kreczunowicz z Zawadów.

Komitet zajęł się sprawą pozostających bez opieki, wskutek nie-

obecności właścicieli, majątków ziemskich gub. lubelskiej. W celu dokonania robót polnych w tych majątkach, Komitet zebrał 100,000 rubli, które mają być zwrócone po powrocie właścicieli. Zysk, osiągnięty z majątków, ma być oddany Komitetowi na rzecz biednych.

Δ **Z Piotrkowa.**

Kanonik Zagrzejewski, prezes Piotrkowskiego Okręgowego Komitetu Niesienia Pomocy Biednym, podaje do wiadomości ogólnej sprawozdanie z działalności Komitetu z II-go półroczu 1915 r.: Wpływy wynosiły koron 402 175. Z tej sumy wydano od działów w Piotrkowie 20495,1 kor., w Bełchatowie 3800 kor., w Sulejowie 1000 kor., komisji dla podupadłych 5000 kor. itd. Pozostałość kasowa wynosi 2270,67 kor.

Δ **Z Łowicza.**

Szef okręgu Łowickiego ogłasza, iż zabroniony jest wszelki wywóz mięsa z okręgu Łowickiego i Sochaczewskiego. Również nie wolno transportować bydła poza granice okręgu. Pod wyrazem „mięso“ należy rozumieć także szynkę, słoninę oraz wyroby wędzone.

Z bliska i z daleka.

§§ **Wywóz masła syberyjskiego**

W roku 1915 wywieziono z Syberji masła 4 i pół miliona pudów (w r. 1914 3 i pół.) Z tej liczby 2,3 mil. wysłano przez Archangielsk zagranicę, resztę 2,2 mil. wywieziono do Rosji europejskiej i Finlandji.

W ciągu pierwszych 10 miesięcy r. 1915 wywieziono z Rosji zagranicę 3 mil. pudów masła (w r. 1914 3,1 mil., w roku 1913 — 4,2 mil.) Z tego do Anglii 2,8 mil. (w r. 1914 — 1,6 mil.), reszta do Finlandji.

Teatr i Sztuka.

Teatr Polski.

— Personal teatralny jest zajęty wzmożenymi próbami ze sztuk, które dyrekcja daje w światła.

— W pierwsze święto ukaże się o 8 po poł. po cenach popularnych niesmiertelny „Koceluszek pod Racławicami“, — o 7 i pół wiecz. po raz pierwszy pełen humoru wodewil w 4 aktach ze śpiewami i tańcami „Kra-kowskie Zuchy“.

— W poniedziałek (drugie święto) o 3 po południu znakomita sztuka historyczna w 8 obrazach Elizy Bośniackiej „Obrona Częstochowy“, wiecz. zaś o 7 i pół wyborna komedia satyryczna M. Gogola „Rewizor z Petersburga“.

Benefis Ludwika Szejera.

— We wtorek, 25 b. m., o 7 i pół w. odbędzie się benefis jednego z najzdolniejszych komików charakterystycznych artystów naszej sceny, Ludwika Szejera. Daną będzie pierwszorzędnej wartości komedia E. Kneisla „Córa plectka“, nagrodzona na Monachijskim konkursie pierwszą nagrodą.

Benefisant ukaże się w wybornej roli „Gruszki“, kłakiera teatralnego. Resztę obsady tworzą najceklejsze siły naszego teatru. Bilety na wszystkie widowiska do nabycia od wtorku w cukierni W-go Gostomskiego, w dniu zaś widowisk w kasie teatru.

Teatr w Domu Ludowym.

Kółko dramatyczne łódzkich kelnerów urządzi w dn. 23 b. m., t. j. w pierwszy dzień świąt Wielkiejnocy przedstawienie na rzecz rodzin biednych kelnerów.

Daje ono „Towarzysza pancernego“ komedję M. Wołoskiego, która ze względu na cel, jak i ze względu na udział wybitnych sił amatorskich niewątpliwie siałę do teatru tłumy publiczności.

Bilety wcześniej są do nabycia w cukierni Ulrychsa róg Piotrkowskiej i Zielonej.

Wojna.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo).

Wielka Kwatera Główna, 17 kwietnia

Wschodnia widownia wojny.

Rosjanie ujawniają żywą działalność w przyczółku mostowym Dyneburga.

Bałkańska widownia wojny.

Nie nowego.

Zachodnia widownia wojny.

Na froncie niema wydarzeń szczególniejszego znaczenia. W okolicy Perysse (Flandrja), zestrzelili nasza działa obronne nierzwy-

Po krótkich cierpieniach zmarł w Schneidemühl dnia 8 lutego 1916 roku o godzinie 11 rano nieodżałowany kolega

S. † P.

WŁADYSŁAW PFEFFER

przeżywszy lat 19 Pogrzeb odbył się tamże na cmentarzu katolickim. O czem zawiadamia przyjaciół i znajomych zmarłego Niech mu ziemia lekka będzie!

Józef Obiadowski.

ski latawiec, tuż za linjami belgijskimi, gdzie go zniszczono ogniem artylerji. Nadporucznik Berthold zestrzelił piąty latawiec, dwupłatowiec angielski, na północo-zachodzie od Peronne. Kierownik poniósł śmierć, a obserwator odniósł ciężką ranę.
Naczelné dowództwo wojskowe.

Komunikat austriacki.

WIEN, (Urzędowo) 17 kwietnia.

Rosyjska widownia wojny.

Nad górną Serecią odparty nasze strażce polne, natarcie rosjan. Z resztą nic nowego.

Włoska widownia wojny.

Nic znaczniejszego.

Południowo-wschodnia widownia wojny.

Nic znaczniejszego.

Zastępca szefa sztabu generalnego Hoefler, marszałek polny porucznik.

Komunikat rosyjski.

PIOTROGROD, 16 kwietnia.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 16-go kwietnia:

Front zachodni: W nocy na 14 kwietnia w okolicy Dyneburga strażce nasze przeszły do ataku w odcinku Garbunówki.

Na południu od Garbunówki oddziały nasze poprzecinały cztery linje zaskiek z drutu kolczastego i obsadzili dwa pagórki na południowo-zachodzie od wspomnianej wsi. Nieprzyjaciół skierował na pagórki te koncentryczny ogień artylerji karabinowy, poczem wykonał liczne kontrataki, lecz za każdym razem został odparty. Pole bitwy pomiędzy obydwoma obsadzonymi pagórkami, a graniczącymi rowami, pokryte było niemieckimi zwłokami.

W cieśninie między jeziorami Miadzioł a Narocz, oraz w okolicy Smorgoń walka artylerji.

Po przygotowaniu ruszyły do ataku na północnym-wschodzie od Smorgoń grupy nieprzyjacielskie, zostały jednak odparte naszym ogniem.

W okolicy na południu od dworca kolejowego w Otyce wojska nasze posunęły się naprzód i oszańcowały się wśród gradu ognia nieprzyjacielskiego.

Galicja: W nocy na 13 kwietnia na wschodzie od Trybuchowa (6 km. na południowo-wschodzie od Buczacza) podczas walki zbliżyli się austriacy uzbrojeni w karabiny z nabojami i w kłody na kształt karabinów, rzucili karabiny i wzniesli ręce w górę, wołając, że się poddają; zbliżywszy się jednak bardziej, użyli kindżałów.

Dnia 14 kwietnia 14 samolotów naszych rzuciło 50 bomb na dworzec kolejowy Zuczko (2 km. na północnym-wschodzie od Czerniowiec) i na północną część Czerniowiec. Wszyscy lotnicy wrócili pomyślnie.

Według uzupełniających doniesień, na tak zw. „wzgórzu Popowem“ (u ujścia Strypy) wzięliśmy do niewoli 58 oficerów i 238 nieranionych, oraz 30 ranionych żołnierzy.

Front kaukaski: Wojska nasze w ciągu kilkudniowych walk pobity przybyli właśnie od strony Konstantynopola do Armenji dywizję turecką i schwytały ją energicznie w odwrocie. 13 oficerów i 350 żołnierzy wzięliśmy do niewoli i zdobyliśmy karabin maszynowy.

W Grecji.

BERLIN, 17.4. Korespondent ateński gazety „Lokalanzeiger“ na mocy wiadomości zasięgniętych z dobrze poinformowanych źródeł potwierdza, iż czwórporozumienie zamierza transportować wojska serbskie przez Grecję, niezależnie od tego, czy stać się to ma za wolą, czy też wbrew woli rządu greckiego. Grecja wszakże nie zachowa się biernie, lecz w razie potrzeby gotowa jest poczynić zarządzenia obronne. Pogłoski o możliwości kompromisu szerzone przez koalicję i stronnictwo Venizolesa należy uważać za próby uspokojenia umysłów. Pogłoski te jednak nie zasługują na wiarę. Czwórporozumienie nie porzuciło swego głównego celu, którym jest obsadzenie kolei greckich wewnątrz kraju. Tymczasem zewsząd podnoszą się głosy, iż nie można ustąpić naleganiom koalicji, że obowiązek nakazuje całemu narodowi oddać się do dyspozycji króla i rządu, ażeby odwrócić niebezpieczeństwo.

Zaostrzenie kryzysu.

ATENY, 17.4. Wynik nowej konferencji posła angielskiego ze Skuldinem nie jest jeszcze wiadomy.

Kryzys zaostrza się.

Portugalczycy w Salonikach. ATENY. Gazeta „Nea Athina“ donosi, że pomimo protestu rządu greckiego wojska portugalskie w dalszym ciągu lądują w Salonikach, zapewniając naturalnie, że nie pozostaną tam dłużej.

Przyszłe konferencje gospodarcze.

LUGANO, 16.4. W dłuższym artykule omawia paryski korespondent medjołański „Secolo“ przyszłe układy gospodarcze państw czwórporozumienia. W przeciągu paru tygodni mają się odbyć w tym celu cztery konferencje w Paryżu.

Pierwszą — będzie to konferencja urzędowa, zwołana przez rząd francuski. Każde z państw będzie reprezentowane przez ministra oraz przez ambasadora. Data konferencji tej nie jest jeszcze ustanowiona. Podług innych doniesień posiedzenia mają się rozpocząć już 27 kwietnia. Lecz możliwym jest, iż dnia tego miast urzędowej, odbędzie się handlowa konferencja międzyparlamentarna, której zadaniem będzie ujednostajnienie prawodawstwa handlowych. Włochy będą reprezentowane przez p. Luzzatti, który wnieśli projekt wprowadzenia ogólnego Clearing Hous'u czwórporozumienia.

W maju zbiorą się komitety Francja — Włochy oraz Włochy — Francja, na czele których stoi Pichon oraz tenże Luzzatti. Zebranie to należy uważać, jako dalszy ciąg zeszłorocznych obrad w Cerrobio.

W końcu ma zebrać się w Paryżu zjednoczenie międzyparlamentarne, na modłę takiegoż zjednoczenia anglo francuskiego. Około 25 członków obu izb parlamentu każdego państwa ma przyjąć udział. Członkowie ci już są wyznaczeni.

Na wszystkich powyższych konferencjach mają być rozpatrywane nader liczne gospodarcze sprawy, mogące interesować państwa czwórporozumienia.

Nota holenderska.

ROTTERDAM, 17.4. Rząd holenderski w odpowiedzi na memorandum rządów angielskiego i francuskiego w sprawie obłożenia aresztem holenderskiej poczty zamorskiej, skierował do rządów tych noty, w których ponowił swój protest.

Przygotowania do ofensywy.

BERLIN, 17.4. „B. Z. am Mittag“ donosi z Bukaresztu: z otrzymanych tutaj depeesz Rzymskiej Agencji Telegraficznej wynika, iż armja włoska

czyni olbrzymie wysiłki, ażeby ponownie przejść do ofensywy. Dotychczas przeszkodą ku temu były wielkie roztopy. Przymusową przerwę wykorzystała ona na poczynienie przygotowań. Na wszystkich częściach frontu gromadzone są wielkie posiłki, ażeby przejść do ogólnego natarcia, gdy tylko pozwolą na nie warunki terenu.

Jednocześnie donoszą o przygotowaniach rosjan do nowej ofensywy, którą powstrzymuje narazie odwilż.

„Jednolity front“

ZURYCH, 16.4. Do „Neue Zürcher Nachrichten“ donoszą z dobrane poinformowanego włoskiego źródła: W politycznych kołach Rzymu tłumacza ustąpienie ministra wojny Zupelli'ego faktem, iż był on przeciwny przesłaniu wojsk włoskich na front zachodni. Twierdzą ogólnie, iż powołanie ostatnich 6 roczników stoi w związku z rezolucjami paryskiej konferencji. Podobno Zupelli przewidywał nową ofensywę austriacką, i obawiał się, że w razie odesłania pewnej części wojsk do Francji, mogłoby się udać przerwanie wojsk austriackich do Wenecji.

Włoskie fabryki amunicji pracowały dotychczas głównie dla Francji, skąd pochodził brak amunicji we Włoszech i trudności przy prowadzeniu wiosennej ofensywy.

Atak lotniczy na Konstantynopol.

KONSTANTYNOPOL, 17.4. Dzienniki konstantynopolskie, omawiając pojawienie się nad Konstantynopolem samolotów nieprzyjacielskich, zaznaczają bezcelowość i nieskuteczność podobnego przedsięwzięcia, które mogłoby być jedynie demonstracja. Jeżeli samoloty francuskie, których podstawą operacyjną jest prawdopodobnie Tenedos, przebywają przestrzeń 300 km., to nie mogą chyba brać w drogę wiele bomb.

W sprawie „Sussex“.

ROTTERDAM, 17.4. — Agencja Reutersa dowiadyuje się z ministerjum spraw zagranicznych, iż bez zaprzeczenia parowiec „Sussex“ storpedowany został przez łódź podwodną.

Nowa nota Wilson'a.

FRANKFURT n-M., 17.4. „Frankfurter Zeitung“ donosi z New-Yorku pod datą 15 b. m: Prezydent Wilson obawia się poruszenia przez dzienniki roczniejsze zatonięcia „Lusitanji“. Prezydent przesyła Niemcom notę, w której domaga się będzie gwarancji dla zabezpieczenia podróży amerykańskich. Nota ma wymieniać 65 wypadków, w których komendanci łodzi podwodnych są w prawie przedsiębrać konieczne środki ostrożności. Nota nie będzie terminowa, lecz ma stanowić ostatnie słowo Ameryki.

O ostatniej ofensywie rosjan.

HAGA, 17.4. Sprawozdawca wojkowy „Morningpost“ omawia w dłuższym artykule niepowodzenie ostatniej ofensywy rosyjskiej. Między innymi pisze on: Dopiero, gdy roszanie przystąpią do ogólnego ataku na wybrzeżu morskiem, wówczas będzie można osądzić, czy położenie ich polepszyło się wskutek ostatnich walk przygotowawczych. Dopóki linja kolejowa Wilno — Dyneburg znajduje się w posiadaniu niemieckiem nie może być mowy o powodzeniu rosjan.

Nowy rosyjski minister o wojnie.

KOPENHAGA. W gazecie piotrogrodzkiej „Dien“ wydrukowano wywiad z nowym rosyjskim ministrem wojny, generałem Szuwajewem. Najciekawszy jest jednak koniec wywodów ministra: „Nie myślcie, że wojna prędko się skończy. Nie, nie skończy, kucicie dalej broń. Jeszcze długo będziemy musieli wojować; środków i ludzi nam starczy, zwycięży ten, kto ma lepsze nerwy.“ „Głos Rosji“ o niepodległości Polski.

PIOTROGROD, 16.4. Przez Sztokholm. — Niedawno temu założony w Piotrogradzie dziennik „Głos Rosji“ zamieścił artykuł wstępny, w którym dowodzi, że obecnie nie jest jeszcze pora do omawiania i rozwiązywania kwestji polskiej w Rosji.

Zdaniem tego dziennika, sprawę tę należy odłożyć do ukończenia wojny. „Głos Rosji“ z zadowole-

niem zaznacza, iż w prasie francuskiej zabroniono podległości Polakom.

Zakaz wywozu.

LONDYN. Urzędowa „London Gazette“ ogłasza zakaz zupełny wywozu z Anglii mydła i wyrobów stalowych. Wywóz asfaltu i ropy dozwolony jest tylko do Francji, Rosji, Włoch, Hiszpanji i Portugalji.

Rozruchy w Nowym Jorku.

ROTTERDAM, 17.4. — Wskutek rozruchów robotniczych w Nowym Jorku, odjazd żaglowca „Mongolja“ opóźnił się o kilka godzin. Okręt pocztowy „Porto Rico“ nie mógł udać się w podróż. Przewidywanem jest powszechne bezrobocie marynarzy.

Walki uliczne w Meksyku.

LONDYN, 16.4. Do „Morningpost“ donoszą z Waszyngtonu: Pod komendą pułkownika Topkins'a wkroczyło 150 żołnierzy amerykańskich w stronę do meksykańskiej miejscowości Parral, mimo to, że między rządem meksykańskim, a rządem Stan. Zjednoczonych zostało postanowione, że ekspedycja nie wkroczy ani do miast, ani do wsi. Topkinsowi doniesiono, że w Parral ukrył się Villa, wobec czego uważał się on za uprawomocnionego do tego kroku. Gdy wojska meksykańskie wkroczyły do miasta, zostały one napadnięte przez ukrytych żołnierzy meksykańskich oraz przez mieszkańców. Amerykanie okazali dużo zimnej krwi, usunęli się w ukrycie i zaczęli regularnie ostrzeliwać. Amerykanom groziło niebezpieczeństwo wycięcia.

Departament wojenny St. Zjednoczonych jest nader zaniepokojony z powodu braku wiadomości z pola walki. Gen. Fuiston nie odpowiedział na przesłaną mu depezę. Obawiają się, że komunikacja telegraficzna została zerwana.

Kozłom w szwedzkiej socjaldemokracji.

SZTOKHOLM, 16.4. Część socjaldemokratycznej partji w parlamencie, między innymi burmistrz Lindhagen oraz będący pod zarzutem szpiegostwa redaktor Hoeglund, a więc tak zwani młode-socjaliści zwrócili się do zarządu grupy jako też do zaufanego zarządu partji z powodu braku swobody i wolności czynu. Krok ten jest skierowany przeciwko przywódcy partji Hjalmarowi Branting i jego dyktatorskiemu postępowaniu w łonie partji.

Opozycja ta jest prowadzona przez sekretarza partji Frederika Stroem'a. Liczba malkontentów wynosi tymczasowo 15 osób. Prawdopodobnie wystąpią oni z partji i utworzą nową frakcję.

Kurs rublia.

Łódź, 17 kwietnia, 1916 r.

Na giełdzie berlińskiej płacono dzisiaj za 100 rb. Mk. 177.75 (co odpowiada rb. 56.26, za 100 marek)

Kozporządzenie policyjne.

W porozumieniu z panem gubernatorem wojennym nadaje dla miasta Łodzi i powiatów łódzkiego i brzezińskiego, oraz dla części powiatu łaskiego, podlegającej niemieckiej administracji, następujące rozporządzenie policyjne:

§ 1.

Dla niżej wymienionych artykułów żywnościowych i towarów ustanawia się następujące ceny jako ceny maksymalne przy czym 1 centnar — 3 pudom — 50 kg. — 120 polskim funtom, a jeden polski funt — 110 gr.

I. Mąka.

a) Dla miasta Łodzi w handlu detalicznym za polski funt:	
żytniej mąki	22 fen.
pszennnej mąki	30 "
chleba żytniego	16 "
chleba pszennego	27 "
bułki 18 sztuk na 1 funt polski 46 fen. albo 3 i pół fen. za sztukę	
b) Dla miasta Tomaszowa w handlu detalicznym za polski funt:	
żytniej mąki	20 fen.
pszennnej mąki	30 "
chleba żytniego	16 "
chleba pszennego	24 "
c) Dla pozostałego pod moim zarządem znajdującego się okręgu w handlu hurtowym za centnar:	
żytniej mąki	13 mar.
razowej	11 "
pszennnej mąki	18 "
w handlu detalicznym za polski funt:	
żytniej mąki	15 fen.
pszennnej mąki	22 "
chleba żytniego	14 "

II. Kartofle.
Dla całego okręgu administracyjnego za najlepszego gatunku wyborowe kartofle pokarmowe 4 marki za centnar niemiecki 50 kg.

III. Mięso.
a) w m. Łodzi za polski funt:
w handlu
wołowina I gatunku 85 fen. 100 fen.
" II " 75 " 90 "
" koszer. i połęd. 100 " 115 "
" II gatunku 85 " 100 "
cielęcina 95 " 110 "
" koszer. 105 " 120 "
baranina 95 " 110 "
" 105 " 120 "
wieprzowina I gatunku karbonada 125 " 140 "
" II " 110 "
słonina 200 "
" łój wołowy 185 "
" koszer. 270 "
b) Dla pozostałego pod moim zarządkiem znajdującego się okręgu w handlu detalicznym za funt polski:
wołowina I gatunku 75 fen.
" koszer. i połędwica 85 "
baranina najlepszego gatunku 60 "
" koszer. 70 "
wieprzowina, karbonada 125 "
" II gatunku 110 "
" łój 90 "
słonina 190 "

IV. Masło.
Dla całkowitego znajdującego się pod moim zarządkiem okręgu w handlu detalicznym, za polski funt:
masło na targu (kuchenne) 210 fen.
" stołowe (śmietankowe) 300 "

V. Cukier krajowy (polski).
a) w m. Łodzi w handlu detalicznym za polski funt:
taryna 42 fen.
w kostkach 51 "

b) dla pozostałego pod moim zarządkiem znajdującego się okręgu za polski funt:
taryna 48 fen.
w kostkach 55 "

VI. Cukier zagraniczny (neutralny).
Dla całkowitego pod moim zarządkiem znajdującego się okręgu w handlu detalicznym za polski funt:
taryna 90 fen.
w kostkach 100 "

Polski cukier i cukier neutralny nie mogą być sprzedawane w jednym i tym samym sklepie.

VII. Sól.
Dla całkowitego pod moim zarządkiem znajdującego się okręgu za polski funt: 11 fen.

VIII. Węgieł.
Ustanowiona rozporządzeniem moim z dnia 28 września 1915 r. maksymalna cena na węgiel polski 2 marki za centnar przy sprzedaży niżej 10 centnarów i 1,85 mar. za

centnar przy sprzedaży ponad 10 centnarów pozostaje nadal.

§ 2.
Burmistrzom miast Pabjanice, Tamaszów i Zgierz udziela się prawo, oznaczone w I, maksymalne ceny zniżać. Burmistrzowie miast Łasku i Brzeziny mają też prawo z zastrzeżeniem jednak poprzedniego mojego zezwolenia

§ 3.
Oznaczone w § 1 albo ustanowione na zasadzie § 2 ceny maksymalne powinny być w języku polskim i niemieckim wywieszane we wszystkich lokalach sprzedaży, w których sprzedają tych towarów się uskutecznią, w miejscach dobrze widocznych dla kupującej publiczności.
Listy maksymalnych cen, które mają być wywieszane, dostarczone będą właścicielom sklepów przez magistraty. Ceny ustanawiają magistraty.

§ 4.
Ponieważ przez rozporządzenie pana Generał-Gubernatora z dnia 15 października 1915 roku nafta została zaskwestrowana, cena sprzedaży detalicznej i nfty będzie ustalona od czasu do czasu rozporządzeniem Prezydenta Policji.

§ 5.
Pozatem ustanowione ceny maksymalne a mianowicie na:
1) zboże i groch:
(§ 7 i 11 rozporządzenia pana naczelnego Wodza na Wschodzie co do zabezpieczenia plonu z dn 1-go

lipca 1915 r. Dziennik rozporządzeń nr. 12. oraz rozporządzenia pana Prezydenta Zarządu z dnia 13-go sierpnia 1915 roku Dziennik rozporządzeń nr. 19)
(3 — 5 obwieszczenie pana szefa Zarządu z dn. 19 września 1915 r. Dziennik rozporządzeń nr. 3) pozostają nadal.

§ 6.
Dla obliczenia waluty w markach na taką w rublach miarodajnym jest kurs ustanowiony każdorazowo przez pana szefa Zarządu przy Generalu Gubernatorstwie w Warszawie. Tabela obliczeń dla handlu detalicznego wina być obok cen maksymalnych wywieszona we wszystkich miejscach sprzedaży.

§ 7.
Przekroczenia niniejszego rozporządzenia podlegają karze stosowne do mojego rozporządzenia policyjnego z dnia dzisiejszego przeciwko podnoszeniu w handlu cen na artykuły pierwszej potrzeby.

§ 8.
Niniejsze rozporządzenie wstępuje w życie z dniem obwieszczenia na miejsce dotychczasowego rozporządzenia dotyczącego cen maksymalnych z dnia 1 lutego 1916 r. i rozporządzeń odmiennających z dnia 24 lutego 1916 r. 20 marca 1916 r.

Łódź, dnia 15 kwietnia 1916.
Cesarsko Niemiecki Prezydent Policji
v. Oppen.

DZIELNA 18 SALA KONCERTOWA DZIELNA 18
Łódzka Orkiestra Symfoniczna w czwartek, dn. 20 kwietnia 1916 r. punktualnie o godzinie 8 wieczór.
XXVI-ty abonamentowy koncert Symfoniczny
Wieczór Mozartowski.
Dyrygent: **Bronisław Szulc.** Soliści: **F. Mechówna**, prymaonna Opery Warszawskiej.
K. Hilszer (fagot) Pręlegent: **Henryk Goldberg.**
W programie m. in.: 1) Uwertura do op. „Wesele Figara“ 2) Odczyt w jęz. polskim: Mozart — jego życie i twórczość. 3) Koncert na fagot z tow. Orkiestry. 4) Symfonia C dur (Jowiszowa) 5) Arje koloraturowe z oper. Mozartowskich z tow. Orkiestry. Bilety w cenie od 50 kop. — rb 2, 50, Łoże rb 6 i 8, są do nabycia w Biurze Koncertowym „Friedberg i K-“
Piotrkowska 90, zaś w dniu koncertu od godz. 5-jej po południu przy kasie Sali Koncertowej.
Uwaga: Punktualnie o godz. 8-jej wiecz. drzwi wejściowe zostaną zamknięte.

Jess, Kawecki i S-ka
Przejezd 42/44
polecają wagonowo i ze składu
Cement, Gips, Wapno
tękturę smoleńczową, masę szkiełną oraz materiały opałowe.
Warszawskie Akcyjne Tow. Pożyczkowe
na zastaw ruchomości
(Lombard Akcyjny)
Oddział I Łódzki Zachodnia 81, Oddział II Łódzki Paśaż
Marsa 11 (Mikołajewska 23).
Zawiadamia, iż w dniu 21-go i 22-go kwietnia 1916 r. to jest w Wielki Piątek i Wielką Sobotę biura będą czynne tylko do godziny 12 w południe.

Wychodzi od 6 listopada 1915 r.
NASZA TRYBUNA
Tygodnik Socjaldemokratyczny.
Warszawa,
Nowy Świat № 43.
Warunki prenumeraty na prowincji: kwartalnie rub. 1, 50, miesięcznie kopiejek 50.
W administracji nabywać można komplety **Naszej Trybuny** po 8 kop. egzemplarz.
Dla grup stowarzyszeń robotniczych ustępstwo 40 procent.

Dr. M. Saks
Choroby wewnętrzne i nerwowe. **Srednia № 3.** Przyjmuje od 4 — 6 po południu.

Wielki wybór
resztek na kostjumy buzi i suknie z fabryki **Akc. Tow. M. Silberstajn** oraz innych. Również białe towary gotowa bielizna **hafty kaliskie i szwajcarskie**, firanki, story, chustki wełniane, pończochy i t. d. Najtaniej nabyć można, ulica **Andrzeja 44**, front, parter.

Klutynowana nauczycielka
przypasabia prędko i celująco do niższych klas Wycza alfabetów w krótkim czasie języka polskiego niemieckiego i rachunków. **CENY NIZKIE.** Benedykta 14, m. 28. 5253

Student
Warszawskiego Uniwersytetu przygotowuje skutecznie do egzaminów. Mogą być komplety. Specjalność rosyjski, matematyka i łacina. **Wiadomość, ul. Miłsza 19 m. 9.**

Lekarz - Dentysta S. GOLDMAN
długoletnia, asystentka szkoły dentystycznej i kliniki d-ra **Zadewicza.**
Przyjmuje codziennie od godz. 9 rano do 1 po poł. i od 3 po południu do 7 wieczór.
19 MIŁSZA 19.

Lekarz Dentysta S. GORDIN
Konstantynowska 18.
Leczenie plombowanie i usuwanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne z podniebieniem i bez na złocie i kauczuku. **Przyjm. codz. od 10—1 i 3—8**

Drożdże codziennie świeże
z renomowanych warszawskich fabryk otrzymać można **Widzewska 83** w podwórzu, parter.

Z powodu świąt Wielkanocnych.
Proszę szanownego państwa kąpać się w kąpeli **Karola Wolfa** **Mikołajewska 95, róg Główna**, już w pierwszych dniach tygodnia bo ostatnie dni będzie tłuok za duży. Kąpiele czynne codziennie od godziny 7-jej rano; w poniedziałki i wtorki od 2 do 6-jej rzymskie parowe kąpiele specjalnie dla pań pod nadzorem masażystki i łaźnienniczki. 3

Zdolny korektor dziennikarz
znajdzie zaraz miejsce Wyczerpujące oferty składać w administracji „N. K. Łódzkiego“ pod „Korektor“ 0

TYTUNIE,
liczcie tytoniowe, papierosy i cygara poleca hurtowo i detalicznie. **S. Nowiński, Piotrkowska 145.** skład w podwórzu 429—8

Chemik,
obznajmiony również z praktyką apoteczną, władający pięcioro językami poszukuje jakiegokolwiek pracy. **Oferty przyjmie „N. K. Ł.“ sub. „Cito“.**

OGłoszenia drobne:
¡¡¡¡¡! Meble najtańszej nowe i używane w dużym wyborze poleca magazyn mebli **Władysława Romiszowskiego, Piotrkowska 116, I piętro front** 187—6—1
A. A. A. Meble sprzedam tanio **Mikołajewska 95 m. 27 front I piętro** 1
Łódka! metalowe, wózki i wielocypedki dziecięce, wanny z piecami, krzesła wieńskie pierwszorzędnych fabryk. Poleca najtaniej w dużym wyborze magazyn mebli **Władysława Romiszowskiego Piotrkowska 116 i piętro front.** 6
Na dzień kwiatka 200 tysięcy margarytek do sprzedania, **Pracownia kwiatów sztucznych, E. Kozłowiec, Piotrkowska 82 m. 18.**

Do sprzedania reszta mebli i otomana **Promenada № 9 m. 7**
Gorsety biustonosze, prostotrzymacze, gotowe dopasowane, obstalunkowe z materiałów podług wyboru poleca chrześcijańska pracownia „**Renoma**“ **Łódź, Główna 17.** Przyjmuje także wszelkie reparacje, przeróbki, pranie gorsetów. 367—4
Kapusta kwaszona w większej ilości do sprzedania. **Wiadomość w Radogoszczu vis-a-vis Julianowa** **Konstanty Karwaicki.** 447—3
Kupię warsztat stolarski z narzędziami lub bez **Krajezgo** nawet zdemontowany. **Derdzickowski** **Konstantynowska № 14** w zakładzie przewozowym. 438—2
Ludwik **Tambowski, Brzezinska 56** przyjmuje roboty, szyltowe pokojowe, tawerskie, pozłotnicze i religijne wykonywa artystycznie po cenach nader przystępnych i proszę o nadesłanie jakiegokolwiek roboty
Można wykształcenie czteroklasowe, poszukuję zajęcia lub korepetycji. **Oferty proszę składać w Adm. pod „K. P.“** 448—2
Potrzebni chłopcy do siusarań. **Leśna № 32.** 437—2
Zaginiony portfel w którym znajdowały się dwa paszporty rosyjski i niemiecki pierwszy wydany z gminy **Gnojno** gub. **Kieleckiej** na imię **Józefa Musiała**, a niemiecki wydany w **Łodzi** na to samo imię.
Zaginiony paszport niemiecki, wydany w **Podgubicach** na imię **Bronisławy Kubiak.** 453—1
Zaginiony dwa kwity № 181—100. **Wydane z sekcji zagonków na imię Wojciecha Frydrego.** 455—1
Zaginiony rowery do sprzedania, **Ul. Miłsza № 24 m. 17.** 451—1
Zaginiony paszport niemiecki, wydany w **Łodzi** na imię **Stanisława Walczaka.** 441—1

Ważne dla każdego!
Obcasy skórzane z najlepszej skóry, sporządzone na sposób gumowych, znacznie trwalsze i tańsze, są do nabycia u
I. MIRTENBAUMA
Łódź, ulica Piotrkowska 95 róg Andrzeja.

Ważne!!
Łódka
Sprzedaż wstążek jedwabnych, haftów gotowych sukien, towarów lokciowych i wszelkich innych towarów, która poprzednio była w budkach nad odbywa się teraz na tym samym placu (**Dobrańckiego**) w murowanych tanich sklepach. **Handel do 9-jej wieczorem.** **Oświetlenie elektryczne** na placu i w sklepach. **Wejście jak dotychczas przy moście lub z Nowomiejskiej 19, Północnej 6 i Wschodniej 1.**